

**Národní akční plán boja proti terorizmu
na roky 2015 - 2018**

Obsah:

1.	<i>Úvod</i>	3
2.	<i>Analýza východiskovej situácie</i>	3
	2.1 <i>Vyhodnotenie bezpečnostnej situácie v EÚ a vo svete</i>	4
	2.2 <i>Aktuálna situácia z pohľadu boja proti terorizmu v SR</i>	7
3.	<i>Ciele Národného akčného plánu boja proti terorizmu na roky 2015 - 2018</i>	9
4.	<i>Národný akčný plán boja proti terorizmu - úlohy</i>	10

1. Úvod

Slovenská republika (ďalej len „SR“) sa aktívne zapája do celosvetového protiteroristického úsilia prostredníctvom úzkej diplomatickej, hospodárskej, vojenskej a humanitárnej spolupráce so zahraničím. Okrem členstva v Európskej únii (ďalej len „EÚ“), Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len „OECD“), Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (ďalej len „OBSE“), Organizácii Severoatlantickej zmluvy (ďalej len „NATO“) a iných medzinárodných organizáciách sa SR podieľa aj na plnení záväzkov vyplývajúcich z tzv. Tamperského programu (1999 - 2004), Haagskeho programu (2004 - 2009) a Štokholmského programu (2009 - 2014), ktorých cieľom je vytvorenie spoločnej prístahovaleckej a azylovej politiky spolu s prevenciou terorizmu. V boji proti terorizmu SR v rámci EÚ využíva kľúčové dokumenty ako Európska protiteroristická stratégia, Akčný plán EÚ pre boj proti terorizmu, Stratégia boja proti radikalizácii a náboru, európsky Akčný plán pre boj proti radikalizácii a náboru, a ďalšie.

Členstvo v medzinárodných organizáciách na boj proti terorizmu a podpora celosvetového protiteroristického úsilia zvyšuje hrozbu teroristických útokov zameraných proti občanom a záujmom SR. Slovenskí občania sa už stali obeťami teroristických útokov v zahraničí¹. Hoci na území SR v tejto súvislosti doteraz nebol vykonaný teroristický útok, potenciálnu hrozbu takéhoto útoku v blízkej budúcnosti nemožno vylúčiť.

Vychádzajúc z medzinárodných záväzkov v súvislosti s bojom proti terorizmu a na základe potreby reagovať na meniacu sa bezpečnostnú situáciu vypracovalo Ministerstvo vnútra SR (ďalej len „MV SR“) Národný akčný plán boja proti terorizmu (ďalej len „NAP“) na roky 2015 - 2018, ktorý preberá niektoré priebežne plnené úlohy z predchádzajúceho obdobia a prostredníctvom nových úloh rozširuje možnosti a nástroje boja proti terorizmu v SR.

Cieľom predkladaného NAP na roky 2015 – 2018 je pokračovať vo vytváraní vhodných podmienok na dôsledné napĺňanie a implementáciu medzinárodných záväzkov, ako sú bilaterálne a multilaterálne zmluvy, rezolúcie Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov (ďalej len „BR OSN“), nariadenia a rámcové rozhodnutia orgánov EÚ, výnosy medzinárodných inštitúcií a konkrétnych štátov, v ktorých sú vyhlasované sankcie voči osobám a skupinám podozrivým z terorizmu a z podpory terorizmu.

2. Analýza východiskovej situácie

Terorizmus je všadeprítomnou hrozbou a nie je obmedzený štátnymi hranicami. Boje prebiehajúce v konfliktných zónach majú dopad aj na vzdialenejšie oblasti a vojenská intervencia západných krajín v krízových oblastiach spôsobuje zvýšenú pravdepodobnosť vykonania teroristických útokov na území zahraničných mocností angažujúcich sa v týchto konfliktoch, alebo proti ich občanom a záujmom za ich hranicami. V súvislosti s nepokojmi v Sýrii a Iraku a vojenskou operáciou v Afrike zvýšili v rokoch 2013 a 2014 stupeň teroristickej hrozby Francúzsko, Holandsko, Spojené kráľovstvo a Austrália a v januári 2015 aj Belgicko.

¹ Dvaja slovenskí horolezci boli zabití v Pakistane v júni 2013 a v júli 2013 bol zabitý slovenský vojak v Afganistane.

Terorizmus a radikalizácia majú v posledných rokoch rastúcu tendenciu. Otvorené hranice v rámci Európy a z nich vyplývajúca sloboda pohybu osôb v rámci schengenského priestoru predstavujú potenciálnu hrozbu v podobe nekontrolovaného prúdenia nelegálnych migrantov, medzi ktorými môžu byť aj osoby s kriminálnym pozadím a skúsenosťami z bojov v krízových oblastiach. Z tohto dôvodu je v súčasnosti veľmi dôležité v rámci boja proti nelegálnej migrácii posilniť bezpečnostné kontroly vonkajších schengenských hraníc a zamedziť vycestovaniu európskych bojovníkov do krízových oblastí, ako aj vstupu podozrivých osôb cestujúcich z týchto oblastí do schengenského priestoru. Pri protiteroristickom úsilí je však zároveň potrebné vyvarovať sa diskriminácii etnických a náboženských skupín a xenofóbnych prejavov.

Úspešnosť boja proti terorizmu je podmienená včasnou identifikáciou podozrivých aktivít a efektívnou a flexibilnou spoluprácou medzi bezpečnostnými zložkami v krajine, ako aj medzinárodnou spoluprácou spočívajúcou z veľkej časti v rýchlej výmene spravodajských informácií. Terorizmus úzko súvisí s radikalizáciou. Internet, ktorý je v dnešnej dobe najrozšírenejším a najefektívnejším informačným médiom, je významným prostriedkom na jej propagáciu, riadenie a koordináciu. Zvýšenú pozornosť je preto potrebné venovať monitoringu webových stránok, džihádistických fór a populárnych sociálnych sietí. Najdôležitejším nástrojom boja proti terorizmu a radikalizácii je však prevencia a s ňou súvisiace aktivity, do ktorých je potrebné zapojiť široké spektrum spoločnosti a inštitúcií.

2.1 Vyhodnotenie bezpečnostnej situácie v Európskej únii a vo svete

Blízky východ

Nepokoje v Sýrii a Iraku spôsobili nárast hrozby pre Európu zo strany islamistického terorizmu. Dve hlavné skupiny bojujúce o vplyv v oblasti sú Islamský štát (ďalej len „IS“) a Front al-Nusra (ďalej len „JN“). Skupina IS v júni 2014 vyhlásila islamský kalifát pod vedením Abu Bakr al-Baghdadiho. IS ovláda časť Sýrie a veľkú časť Iraku, a má za cieľ ovládnuť moslimský svet. Najviac zahraničných bojovníkov pôsobí práve v rámci IS a skupina naďalej produkuje propagandistické materiály zamerané na nábor zahraničných bojovníkov. IS sa prioritne venuje operáciám v oblasti, avšak dostatok financií, bojovníkov a zámer rozširovať sféru svojho vplyvu cez globálny džihád by mohli viesť aj k útoku zameranému na krajiny Západu. Skupina JN, predĺžená ruka Al-Ká'idy v Sýrii, sa zameriava hlavne na útoky proti režimu prezidenta Al-Assada a tiež na boje proti rivalskej skupine IS. Hoci sa JN stotožňuje s ideológiou globálneho džihádu, teroristický útok namierený voči Západu nie je jej prioritou. Nepokoje v Sýrii a Iraku majú presah aj do okolitých krajín. V zložitej situácii je Turecko, ktoré odmieta podporovať IS, ktorý zajal desiatky tureckých rukojemníkov, no nespolupracuje ani s USA pri útokoch na IS. Cez hranicu s Tureckom prúdi do Sýrie najväčšie množstvo zahraničných bojovníkov a Turecko zvažuje možnosť vytvorenia nárazníkovej zóny v oblasti tejto hranice brániacej útokom, ktorými krajine mnohonásobne pohrozil IS. Treťou významnou skupinou na Blízkom východe je Al-Ká'ida na Arabskom polostrove (ďalej len „AKAP“) pôsobiaca hlavne v Jemene. AKAP predstavuje potenciálne najväčšiu hrozbu voči zahraničným občanom a záujmom a cielene útočí a unáša zahraničných občanov a členov diplomatických misií s cieľom získať výkupné. Práve skupina AKAP má na Blízkom východe najväčší potenciál vykonať teroristický bombový útok zameraný na civilné letectvo, o čo sa už pokúsila aj v minulosti (2010). Riziko vykonania takýchto útokov aj na území Európy naďalej pretrváva.

Ázia

Bezpečnostná situácia v Ázii z pohľadu terorizmu ostáva naďalej nepriaznivá. Najčastejšími cieľmi útokov islamistov v oblasti boli vládne objekty a predstavitelia, zhromaždenia a posvätné miesta náboženských sekt, domáce aj zahraničné bezpečnostné zložky (polícia, RS), zahraniční občania a zúčastní, a diplomatické misie. Pred prezidentskými voľbami v Afganistane na začiatku apríla 2014 sa zvýšil počet útokov namierených proti afganskej vláde a kandidátom, ako aj občanom. Tieto útoky mali za cieľ odradiť občanov od účasti na voľbách, ako aj odstrániť nepohodlných kandidátov. Ďalšie očakávané nepokoje v blízkom období sa spájajú s so znížením počtov a postupným odchodom koalíčných síl z krajiny. Predpokladá sa, že ukončenie zahraničných misií bude mať za následok destabilizáciu bezpečnostnej situácie a nárast aktivít teroristických skupín v krajine, napríklad siete Haqqani, ktorá útočí na bezpečnostné zložky a objekty navštevované zahraničnými občanmi.

V Pakistane je naďalej aktívne Jadro Al-Ká'idy a hnutie Tehrik-e-Taliban Pakistan (ďalej len „TTP“). Jadro Al-Ká'idy v ostatných rokoch úspešne nevykonalo väčší teroristický útok v zahraničí, avšak naďalej existuje hrozba možných útokov voči zahraničným občanom a zúčastní. TTP zameriava svoje aktivity na Pakistan (napríklad teroristický útok na medzinárodné letisko v Karáči v júni 2014 a v decembri 2014 na školu v Pešávári) a hlavne vládu a bezpečnostné zložky, v ohrození sú však aj zahraniční občania a zúčastní v krajine. Cestovanie najmä do Afganistanu a Pakistanu je vzhľadom na dlhodobu zlú bezpečnostnú situáciu v krajinách vysoko rizikové. Riziku sú vystavení aj humanitárni pracovníci pôsobiaci v oblasti, ktorí sa stávajú terčom útokov teroristov, či už s cieľom usmrtenia alebo získania výkupného.

Bezpečnostná situácia v krajinách Strednej Ázie je ovplyvnená vývojom situácie v Afganistane, bojom za zastavenie radikalizácie a činnosťou teroristických skupín Islamské hnutie Uzbekistanu (Islamic Movement of Uzbekistan - IMU) a Únia islamského džihádu (Islamic Jihad Union – IJU), vedenie ktorých sa nachádza v Afganistane a Pakistane.

Afrika

Vo východnej Afrike najväčšiu hrozbu predstavuje hnutie Al-Shabab, ktoré sa zameriava hlavne na útoky na somálsku vládu a vojsko. Hnutie však už v minulosti útočilo aj na občanov Západu – útok v Nairobi (2013), samovražedný útok v Džibutsku (2014), a hrozba podobných útokov naďalej trvá. Riziko pre európskych občanov a zúčastní v súvislosti s Afrikou sa taktiež spája s vojenskou prítomnosťou Európy v oblasti. Francúzska operácia Serval v Mali v rokoch 2013 – 2014 mala za následok smrť a únosy niekoľkých francúzskych občanov v krajine. V západnej Afrike sú aktívne hnutia Boko Haram, ktoré prioritne útočí na nigérijské ciele, jeho odnož Ansaru, ktorá spolupracuje s Al-Ká'idou v islamskom Maghrebe (AKIM) a Hnutie pre jednotu a džihád v Západnej Afrike (MUJAO). Hnutie Ansaru v nedávnej minulosti vykonalo niekoľko útokov na zahraničných občanov – únosy talianskych, britských a francúzskych občanov v Nigérii v rokoch 2012, 2013 a MUJAO sa podieľalo na teroristickom útoku v Arlit v Nigeri (2013). V spomínaných oblastiach Afriky naďalej pretrváva hrozba únosov zahraničných občanov a nepriame riziko pre krajinu Západu predstavujú aj výcvikové tábory na východe Líbye, ktoré slúžia aj na výcvik európskych bojovníkov pred ich odchodom do Sýrie. Štáty na severe Afriky predstavujú ideálne prostredie pre rozmach islamistických skupín a aktivít, umožňujú jednoduchý, nekontrolovaný presun islamistov a zbraní po celej oblasti a tým zvyšujú hrozbu možných útokov aj vo vzdialenejších oblastiach, napríklad v Európe. Napriek tomu sa žiadne

z teroristických hnutí pôsobiacich v Afrike doteraz nepokúsilo vykonať teroristický útok v Európe.

Európa

Vznik nových konfliktov a krízových oblastí ovplyvnil charakter teroristických hrozieb pre Európu. Kým po roku 2001 boli najpravdepodobnejšou hrozbou masové útoky s vysokým počtom obetí vykonané veľkými zahraničnými teroristickými organizáciami, v súčasnosti sa obavy Európy spájajú hlavne s návratom radikalizovaných občanov európskych krajín so skúsenosťami z bojov v zahraničí po boku radikálnych islamistov.

Vďaka zlepšeným bezpečnostným opatreniam v krajinách Západu už masové útoky na tzv. mäkké ciele nie sú jednoducho realizovateľné a stále viac sa začali objavovať útoky osamotených aktérov, tzv. lone wolves. Najbezprostrednejšou hrozbou na území Európy sú práve útoky vykonané jednotlivcami alebo malými skupinami útočníkov, ktorí síce súhlasia s ideológiou globálneho džihádu a cieľmi niektorej z väčších teroristických sietí, avšak priamo do nich nepatria, ani nimi nie sú podporovaní. Hoci takýto útok nie je tak dokonale prepracovaný ako koordinovaná akcia veľkej teroristickej siete, riziko jeho úspešnosti je podstatne vyššie, keďže útok tohto typu je takmer nepredvídateľný. V posledných rokoch sa západná Európa stala terčom niekoľkých takýchto útokov – útok na letisku vo Frankfurte (2011), v Toulouse a Montauban (2012), vo Woolwich v Londýne (2013), v štvrti La Défense v Paríži (2013), v Židovskom múzeu v Bruseli (2014), útoky na redakciu časopisu Charlie Hebdo a obchod s kóšer potravinami v Paríži (január 2015), a útoky na kaviareň a pred synagógou v Kodani (február 2015).

V súčasnosti pravdepodobne najväčšou výzvou pre Európu je vytvorenie mechanizmu na zamedzenie odchodu a následného návratu radikalizovaných bojovníkov z konfliktných oblastí vlastniacich európske cestovné dokumenty, ktoré im umožňujú vyhnúť sa zosilneným bezpečnostným kontrolám na hraniciach a letiskách. Problém predstavujú taktiež finančné zbierky v západných krajinách na boj a chod islamistických skupín pôsobiacich na Blízkom východe a v Afrike. Európa sa pre bojovníkov aktívnych najmä v Sýrii stáva logistickou základňou, pôdou pre nábor nových členov pre radikálne skupiny, ako aj poskytovateľom financií pre bojovníkov počas pobytu mimo zóny konfliktu. Okrem nebezpečenstva spočívajúceho v prakticky voľnom pohybe týchto osôb v rámci Európy obavy spôsobuje aj to, že takíto bojovníci počas pobytu prišli do styku s ďalšími radikálnymi islamistami a absolvovali buď bojový výcvik, alebo sa bojov priamo zúčastňovali, čím získali skúsenosti a vedomosti potrebné pre naplánovanie a vykonanie teroristického útoku. V Európe už bol takýto útok zaznamenaný – útok v Židovskom múzeu v Bruseli (2014).

Zahraniční bojovníci pôsobiaci v konfliktných zónach by mali pochádzať hlavne z Európy, USA, Kanady, Blízkeho východu, Severnej Afriky a Severného Kaukazu. Podľa odhadov EÚ by až 20% zahraničných bojovníkov v Sýrii malo byť občanmi západnej Európy. Najväčším počtom bojovníkov je spomedzi európskych štátov zastúpené Francúzsko, Veľká Británia a Nemecko. Záujem európskych občanov o priamy boj v Sýrii je omnoho vyšší ako pri minulých konfliktoch v Iraku alebo v Afganistane.

Práve samoradikalizácia prostredníctvom internetu predstavuje ďalšie riziko nielen pre európske štáty, ale aj pre mnohé moslimské krajiny. Islamistická propaganda je ľahko prístupná na internete a materiály sú dostupné už aj v európskych jazykoch, čo zvyšuje ich zrozumiteľnosť a príťažlivosť pre potenciálnych konvertitov a zahraničných bojovníkov. Kým

v minulosti boli hlavným zdrojom informácií a miestom šírenia propagandy džihadistické fóra, v súčasnosti ich význam klesá a do popredia sa dostávajú sociálne siete, na ktorých sú voľne prístupné informácie o každodenných aktivitách islamistov v bojových zónach, a ktoré tiež ponúkajú priestor pre komunikáciu s náborármi, ako aj samotnými bojovníkmi. Internet ponúka taktiež jednoduchý prístup k publikáciám teroristických hnutí, z ktorých sa potenciálni bojovníci a osamotení aktéri môžu inšpirovať pri úprave zbraní, výrobe výbušnín a plánovaní a vykonávaní teroristických útokov.

Na internete pôsobí mnoho skupín, ktoré priamo či nepriamo podnecujú k džihádu v domácej krajine alebo v zahraničí. Príkladom je sieť Sharia4, ktorá má počiatky v niekdajšej zakázanej salafisticko-wahhabistickej britskej skupine Al-Muhajiroun. Miera radikálnosti skupín a jej členov v jednotlivých štátoch sa rôzni. Skupiny patriace do tejto siete sú prítomné vo Veľkej Británii, Belgicku, Holandsku, Francúzsku, Dánsku, Španielsku, Poľsku, Taliansku, Slovinsku, Švédsku, Austrálii, Bangladéši, Egypte, Indii, Indonézii a Pakistane, a obdobná skupina existuje aj v Nemecku². Mnohé zo skupín Sharia4 nasledujú ideológiu radikálneho hnutia Al-Muhajiroun, niektoré skupiny vyvíjajú aktivity len na internete, iné pôsobia aj mimo internetu, napríklad cez organizáciu protestov alebo priame verbovanie nových členov³, prípadne podporu iných skupín.

Novým a rastúcim trendom je cestovanie žien do oblastí konfliktov a ich následné zapájanie sa do džihádu v týchto oblastiach. Prvým typom je džihád, pri ktorom sa ženy priamo zúčastňujú bojov po boku mužov. Druhým typom je kontroverzný jihaad al-nikah, tzv. sexuálny džihád, kde väčšinou ženy z Afriky a Európy cestujú do zón konfliktu, aby podporili mužov pri ich ozbrojenom džiháde a poskytlí im sexuálne služby v rámci dočasného sobáša. Sexuálny džihád je v tomto prípade uznávaný ako legitímna forma vojny a zapájajú sa doňho dievčatá už od pubertálneho veku.

2.2 Aktuálna situácia z pohľadu boja proti terorizmu v SR

Bezpečnostné prostredie v SR je v súčasnosti relatívne pokojné, bez bezprostredných rizík súvisiacich s terorizmom. SR je medzinárodnými teroristami a teroristickými skupinami naďalej vnímaná a využívaná skôr ako tranzitná krajina, než cieľ potenciálneho útoku. Napriek tomu narástla miera ohrozenia občanov SR a jej záujmov v zahraničí, najmä v súvislosti s členstvom v medzinárodných organizáciách a účasti vo vojenských a protiteroristických operáciách. V uplynulom roku sa slovenskí občania prvýkrát stali obeťami teroristických útokov v Afganistane a Pakistane.

Možnou hrozbou pre SR je tiež nelegálna migrácia, prostredníctvom ktorej sa do krajiny môžu dostať členovia a podporovatelia teroristických skupín. V minulosti takýmto spôsobom do SR vstúpili a na jej území sa zdržiavali medzinárodne hľadané osoby podozrivé z vykonávania teroristických aktivít v zahraničí.

Napriek prítomnosti týchto osôb na území SR doteraz nebol migrantmi vykonaný žiadny nábožensky motivovaný teroristický útok, ani neboli zaznamenané informácie nasvedčujúce príprave tohto typu teroristického útoku na území SR.

Na rozdiel od krajín západnej Európy, SR nehrozí návrat veľkého počtu radikalizovaných bojovníkov zo Sýrie a ďalších krízových oblastí.

² Millatu Ibrahim; nemá však za cieľ nastolenie islamského práva šarie v krajine

³ Sharia4Belgium, ktorá vyslala džihadistov do Sýrie

Muslimská komunita pôsobiaca v SR sa prejavuje ako umiernená; jej predstavitelia sa dlhodobo vyhýbajú radikálnym prejavom a vyjadreniam k aktivitám islamistov v konfliktných zónach. Možným rizikom sú radikálne islamistické materiály voľne prístupné na internete a zahraniční duchovní navštevujúci a prednášajúci v slovenských modlitebniach.

V roku 2013 bola aj na Slovensku vytvorená webová stránka Sharia4Slovakia. Stránka obsahuje niekoľko sekcií – jej ciele, známe výroky proroka Mohammeda a prepojenia na niektoré ďalšie webové stránky zamerané na islam na Slovensku, ako aj profil skupiny na sociálnej sieti Facebook. Ako jeden z cieľov webovej stránky sa uvádza snaha napraviť pokrivené vnímanie pojmov ako islam, džihád a šaría. Charakter stránky je umiernený a doposiaľ na nej neboli zaznamenané žiadne radikálne prejavy ani neboli zistené žiadne poznatky nasvedčujúce protiprávnemu konaniu.

Národná legislatíva týkajúca sa boja proti terorizmu:

- zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 256/1998 Z. z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov a o zmene niektorých zákonov,
- zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov,
- zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony,
- zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre,
- zákon č. 144/2013 Z. z. o obchodovaní s určenými výrobkami, ktorých držba sa obmedzuje z bezpečnostných dôvodov a ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 39/2011 Z. z. o položkách s dvojakým použitím a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 392/2011 Z. z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- zákon č. 126/2011 Z. z. o vykonávaní medzinárodných sankcií.

Najvýznamnejšie multilaterálne medzinárodné zmluvy (dohovory), ktoré upravujú oblasť boja proti terorizmu, a ktorými je SR viazaná:

- Dohovor Rady Európy o praní špinavých peňazí, vyhľadávaní, zaistení a konfiškácii ziskov z trestnej činnosti a o financovaní terorizmu (Varšava, 16. máj 2005),
- Dohovor Rady Európy o predchádzaní terorizmu (Varšava, 16. máj 2005),
- Medzinárodný dohovor o potláčaní financovania terorizmu (New York, 9. december 1999),
- Medzinárodný dohovor o potláčaní činov jadrového terorizmu (New York, 13. apríl 2005),
- Medzinárodný dohovor o potláčaní bombového terorizmu (New York, 15. december 1997),
- Európsky dohovor o potlačovaní terorizmu (Štrasburg, 27. január 1977),
- Dohovor OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu (New York, 15. november 2000),
- Dohovor o praní špinavých peňazí, vyhľadávaní, zhabaní a konfiškácii ziskov z trestnej činnosti (Štrasburg, 8. november 1990),
- Dohovor medzi Belgickým kráľovstvom, Spolkovou republikou Nemecko, Španielskym kráľovstvom, Francúzskou republikou, Luxemburským veľkovojsvodstvom, Holandským kráľovstvom a Rakúskou republikou o zintenzívnení cezhraničnej spolupráce najmä v boji proti terorizmu, cezhraničnej trestnej činnosti a nelegálnej migrácii (Prüm, 27. máj 2005),

Ďalšie medzinárodné záväzky upravujúce oblasť boja proti terorizmu:

- Stratégia EÚ na boj proti terorizmu (Brusel, 2005),
- Revidovaná stratégia EÚ na boj proti radikalizácii a náboru teroristov (Brusel, 19. máj 2014),
- Rezolúcia BR OSN č. 1267/1999,
- Rezolúcia BR OSN č. 1373/2001,
- Rezolúcia BR OSN 1540/2004
- Rezolúcia BR OSN č. 2178/2014
- Rezolúcia BR OSN 2199/2015
- Nariadenie Rady (ES) č. 428/2009 z 5. mája 2009, ktorým sa stanovuje režim spoločenstva na kontrolu vývozov, prepravy, sprostredkovania a tranzitu položiek s dvojakým použitím.

3. Ciele Národného akčného plánu boja proti terorizmu na roky 2015 - 2018

Terorizmus a radikalizácia naďalej zostávajú jednou z najväznejších bezpečnostných hrozieb súčasnosti. Kým v minulosti predstavovali najväčšie riziko teroristické skupiny s veľkým počtom členov a ich masové útoky, v súčasnom období sa Európa a SR ako jej súčasť obáva najmä hrozieb súvisiacich s novým fenoménom cestovania občanov Európy do zón konfliktov ako sú Sýria a Irak, a následného návratu radikalizovaných osôb so skúsenosťami z bojov a medzinárodnými kontaktmi na ďalšie osoby s radikálnymi postojmi. Otvorené hranice v rámci schengenského priestoru uľahčujú presun takýchto osôb

v Európe a potenciálne zvyšujú riziko úspešného vykonania teroristického útoku na území niektorého zo štátov Schengenu. Potreba reagovať na tento trend sa odzrkadľuje najmä v úlohe 1.12 NAP na roky 2015 – 2018, ako aj v úlohách 1.2 a 1.3. Ďalším fenoménom v oblasti terorizmu vyžadujúcim si zvýšenú pozornosť sú aj útoky osamotených aktérov, tzv. „lone wolves“, ktoré sú prakticky nepredvídateľné, čo je dôvodom ich vysokej úspešnosti. Úlohy v NAP na roky 2015 – 2018 sú zamerané taktiež na zamedzovanie financovaniu terorizmu, predchádzanie a odstraňovanie hrozieb spojených s radikalizáciou a samoradikalizáciou osôb na internete, radikalizáciou vo vzdelávacích inštitúciách, zefektívňovanie spolupráce medzi subjektmi zapojenými do boja proti terorizmu a ďalšie. Cieľom NAP na roky 2015 – 2018 je prispieť k zvýšeniu bezpečnosti občanov SR a pripravenosti zodpovedných subjektov v prípade spáchania trestného činu terorizmu na území SR a na jej záujmoch v zahraničí, k zintenzívneniu medzinárodnej spolupráce a výmeny informácií medzi relevantnými subjektmi.

4. Národný akčný plán boja proti terorizmu - úlohy

Úloha č. 1.1

Zabezpečiť distribúciu novelizácií Akčného plánu boja proti terorizmu EÚ relevantným subjektom. V prípade potreby zabezpečiť aktualizáciu NAP.

Zodpovedný subjekt: MV SR
Spolupráca:
Termín: priebežne
Finančné zdroje: v rámci rozpočtu MV SR
Odôvodnenie: MV SR zabezpečí doručenie novelizácií Akčného plánu boja proti terorizmu EÚ a nových úloh, ktoré z neho pre SR vyplynú relevantným subjektom. Aktualizácia NAP v súlade s aktuálnym vývojom bezpečnostnej situácie.
Výsledok: zefektívnenie činnosti, koordinácie a vyhodnocovania plnenia úloh jednotlivých subjektov boja proti terorizmu.

Úloha č. 1.2

Zamerať spravodajskú činnosť na získavanie informácií o teroristických rizikách a hrozbách voči SR, jej občanom, záujmom a objektom, vrátane informácií o radikalizácii, podporovaní a verbovaní na teroristické aktivity. Relevantné zistenia z oblasti boja proti terorizmu v SR poskytovať vo forme spravodajských produktov určeným externým príjemcom.

Zodpovedný subjekt: SIS, MO SR
Spolupráca:
Termín: priebežne
Finančné zdroje: v rámci rozpočtu Slovenskej informačnej služby (ďalej len „SIS“) a MO SR.
Odôvodnenie: získavanie, spracovanie a poskytovanie relevantných a aktuálnych spravodajsko-operatívnych informácií o teroristických rizikách, hrozbách a aktivitách v súvislosti najmä so SR.
Výsledok: počet expedovaných spravodajských produktov SIS a Vojenského spravodajstva pre externých príjemcov k danej problematike.

Úloha č. 1.3

Hodnotiť bezpečnostnú situáciu v oblasti terorizmu a poskytovať určeným externým príjemcom na ich ďalšie využitie analytické hodnotenia zamerané na potenciálne bezpečnostné riziká a aktuálne hrozby najmä voči SR, jej občanom, záujmom a objektom, a na trendy a vývoj v tejto oblasti.

Zodpovedný subjekt: SIS, MO SR
Spolupráca:
Termín: priebežne
Finančné zdroje: v rámci rozpočtu SIS a MO SR
Odôvodnenie: spracovanie a poskytovanie komplexných bezpečnostných hodnotení a analytických informácií o bezpečnostnej situácii a teroristických trendoch a rizikách nielen v SR, ale aj v zahraničných zónach globálneho džihádu.
Výsledok: počet expedovaných spravodajských produktov SIS a Vojenského spravodajstva pre externých príjemcov k danej problematike.

Úloha č. 1.4

Zvyšovať odbornosť a kvalifikáciu pracovníkov zodpovedných subjektov, ktorí sa podieľajú na zabezpečovaní úloh v oblasti boja proti terorizmu. Realizovať školiace aktivity pre odborných zamestnancov zúčastnených rezortov za účelom zvýšenia informovanosti v oblasti extrémizmu a terorizmu. Vzdelávať príslušníkov Policajného zboru (ďalej len „PZ“), príslušníkov SIS zaoberajúcich sa bojom proti terorizmu o vývoji bezpečnostných rizík, teroristických trendov a o prostriedkoch zameraných na ich efektívnu elimináciu. Zároveň vytvoriť podmienky na uskutočnenie odborných, tematických prezentácií vo vlastných priestoroch zodpovedných subjektov podľa ich požiadaviek.

Zodpovedný subjekt: SIS, MV SR, MO SR, MZVaEZ SR, GP SR, MS SR, MH SR, MF SR, MŠVVaŠ SR, MDVaRR SR, NBÚ, MZ SR
Spolupráca:
Termín: priebežne
Finančné zdroje: v rámci rozpočtu dotknutých rezortov
Odôvodnenie: účasť dotknutých pracovníkov všetkých zainteresovaných rezortov na odborných seminároch, školeniach, workshopoch a výcvikoch. Potreba realizácie odborných, tematických prezentácií vo vlastných priestoroch pre subjekty podieľajúce sa na výkone odbornej činnosti napr. Národného bezpečnostného analytického centra (ďalej len „NBAC“)
Výsledok: počet vykonaných seminárov, školení a iných vzdelávacích aktivít a počet ich účastníkov.

Úloha č. 1.5

Zabezpečiť na požiadanie podporu v prospech PZ na zníženie rizika ohrozenia obyvateľstva a dôležitých objektov v súvislosti s použitím výbušnín, resp. chemických, biologických, rádioaktívnych a jadrových (ďalej len „CBRN“) prostriedkov teroristami, prípadne teroristickými skupinami a to vo forme:

- a) výmeny technických a operačných informácií z databázy ozbrojených síl SR (ďalej len „OS SR“) a PZ SR,
- b) poskytnutia pyrotechnických a EOD spôsobilostí, ak nimi PZ nedisponuje,
- c) poskytnutia špecializovaných CBRN spôsobilostí (analytické vybavenie, odberové tímy, prieskumné a dekontaminačné spôsobilosti), ktorými PZ nedisponuje.

Zodpovedný subjekt: MO SR
 Spolupráca: MV SR, SIS
 Termín: priebežne
 Finančné zdroje: v rámci rozpočtu MO SR
 Odôvodnenie: najčastejšou formou páchania trestnej činnosti, ktorou sa terorizmus prejavuje, je používanie výbušných systémov na verejne prístupných miestach. Ďalším nezanedbateľným rizikom je aj použitie toxických chemických látok, rádioaktívnych látok (napr. špinavá bomba a pod.) a biologických prostriedkov teroristickými skupinami proti civilnému obyvateľstvu. Špecializovaný materiál (CBRN, EOD, pyrotechnický) si vyžaduje odborne vyškolenú obsluhu s príslušnými oprávneniami, absolvovanými kurzami a odbornými skúsenosťami, ktorá za tento materiál nesie aj hmotnú zodpovednosť, preto z uvedených dôvodov nie je možné daný materiál zapožičiavať iným osobám.

Výsledok: konkrétna forma podpory.

Úloha č. 1.6

Monitorovať výchovno-vzdelávacie postupy a výchovno-vzdelávacie zariadenia s ohľadom na možný výskyt zdrojov extrémistickej ideológie s prvkami terorizmu, náboženskej radikalizácie a intolerancie.

Zodpovedný subjekt: MŠVVaŠ SR
 Spolupráca:
 Termín: priebežne
 Finančné zdroje: v rámci rozpočtu Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“)
 Odôvodnenie: opatrenie na včasné rozpoznanie radikalizácie, informácia bude využitá pri spracovávaní hodnotenia hrozieb terorizmu za SR.
 Výsledok: konkrétna informácia zasielaná spracovateľovi hodnotenia teroristických hrozieb za SR (v súlade s tokom informácií a podľa potreby).

Úloha č. 1.7

Na základe požiadaviek MV SR poskytovať súčinnosť a informácie z oblasti cirkví a náboženských spoločností vykazujúcich znaky autoritatívnych kultov, dominantného vodcovského princípu, výlučnosti učenia a uzavretosti komunity.

Zodpovedný subjekt: MK SR
 Spolupráca: MV SR
 Termín: priebežne
 Finančné zdroje: v rámci rozpočtu Ministerstva kultúry SR (ďalej len „MK SR“)

Odôvodnenie: úloha v rámci prevencie radikalizácie.
Výsledok: konkrétna informácia zasielaná spracovateľovi hodnotenia teroristických hrozieb za SR (v súlade s tokom informácií).

Úloha č. 1.8

Vypracovať postupy na efektívne vykonávanie pravidiel a procedúr na zmrazovanie finančných zdrojov a aktív teroristov a iných osôb v praxi.

Zodpovedný subjekt: MF SR, MH SR
Spolupráca: NBS, MS SR, GP SR, MV SR
Termín: 12/2018
Finančné zdroje: v rámci rozpočtu Ministerstva financií SR (ďalej len „MF SR“)
Odôvodnenie: špeciálne odporúčanie č. 3 FATF (resp. č. 6 FATF revidovanej verzie odporúčaní FATF) požaduje od členských štátov, aby zaviedli efektívne postupy na zmrazovanie finančných zdrojov a aktív teroristov a iných osôb, ktoré OSN označila za teroristov. Od členských štátov sa vyžaduje, aby zaviedli efektívne pravidlá a postupy pre zmrazovanie teroristických aktív a aktív osôb označených v kontexte rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1373 k boju proti terorizmu z 28. septembra 2001 a rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 2199 na zastavenie financovania teroristických skupín z 12. februára 2015. Zmrazovací mechanizmus musí zabezpečiť, aby k zmrazeniu došlo bezodkladne a bez výstrahy označených osôb.

Výsledok: medzirezortná expertná pracovná skupina vypracuje efektívne pravidlá a procedúry na zmrazovanie finančných zdrojov a aktív teroristov a iných osôb.

Úloha č. 1.9

Organizačne zabezpečiť pracoviská Kriministického a expertízneho ústavu PZ (ďalej len „KEÚ PZ“) a pracoviská krajských riaditeľstiev PZ, aby bol v mimopracovnom čase na každom pracovisku minimálne jeden pyrotechnik zaradený do služobnej pohotovosti mimo pracoviska s určenou dobou nástupu výkonu štátnej služby.

Zodpovedný subjekt: MV SR
Spolupráca:
Termín: priebežne
Finančné zdroje: v rámci rozpočtu MV SR
Odôvodnenie: najčastejšou formou páchania trestnej činnosti, ktorou sa terorizmus prejavuje, je používanie výbušných systémov na verejne prístupných miestach. Uvedené opatrenie má zabezpečiť, aby bol vždy v dosahu pyrotechnik, ktorý je schopný okamžite nastúpiť na pracovisko v mimopracovnej dobe a podieľať sa na zneškodnení hrozby alebo likvidácii následkov.

Výsledok: zvýšenie akcieschopnosti útvarov PZ vykonávajúcich pyrotechnickú činnosť.

Úloha č. 1.10

Zabezpečiť rotáciu predsedníctva v medzirezortnej Expertnej skupine na koordináciu výmeny a analýzy informácií a spolupráce v oblasti boja proti terorizmu na národnej úrovni (ďalej len „ES“).

Zodpovedný subjekt: SIS, MV SR
Spolupráca: MV SR, MO SR, MZVaEZ SR, MS SR, KÚFS, GP SR
Termín: priebežne
Finančné zdroje: v rámci rozpočtu jednotlivých rezortov
Odôvodnenie: prenesenie trvalej zodpovednosti za funkciu koordinácie subjektov boja proti terorizmu v SR na národnej úrovni iba na dva subjekty.
Výsledok: zefektívnenie činnosti ES prostredníctvom polročného predsedníctva, ktoré posilní kontinuitu pri plnení úloh, zlepší koordináciu činnosti celej skupiny, organizáciu jej rokovaní, vedenia administratívnej agendy a vyhodnocovanie plnenia úloh.

Úloha č. 1.11

Zabezpečiť efektívnu výmenu informácií v operatívnej oblasti podľa potrieb subjektov medzirezortnej ES.

Zodpovedný subjekt: SIS
Spolupráca: MV SR, MO SR, MZVaEZ SR, MS SR, KÚFS, GP SR
Termín: priebežne
Finančné zdroje: v rámci rozpočtu jednotlivých rezortov
Odôvodnenie: na platforme ES môže prebiehať odborná diskusia nielen v analytickej, ale aj v operatívnej oblasti; k výmene operatívnych informácií môže dochádzať aj mimo pravidelných plánovaných plenárnych zasadnutí, podľa potreby jednotlivých členov ES a vývoja bezpečnostnej situácie
Výsledok: zefektívnenie spolupráce členov ES pri výmene informácií a konzultáciách v operatívnej oblasti

Úloha č. 1.12

Smerovať odbornú diskusiu v rámci platformy ES na národnej úrovni k zhodnoteniu potreby legislatívnej úpravy právneho poriadku SR, v reakcii na plnenie medzinárodných, pre SR zaväzujúcich dokumentov, so zameraním na eliminovanie bezpečnostných rizík zo strany osôb, ktoré z územia SR vycestovali a zúčastnili sa ozbrojených konfliktov v zahraničí (Sýria, Irak, Afganistan, Pakistan, iné konfliktové oblasti, vrátane konfliktu na Ukrajine), buď samostatne, alebo ako členovia povstaleckých, či iných paramilitantných a radikálnych zoskupení, a plánujú alebo zrealizovali svoj návrat na územie SR. Cieľom je obmedziť účasť osôb v bojoch v zahraničí na strane militantov, radikálov, či teroristov, alebo na to verbovať druhé osoby či ich financovať alebo inak podporovať.

Zodpovedný subjekt: SIS
Spolupráca: MV SR, MO SR, MZVaEZ SR, MS SR, KÚFS, GP SR
Termín: 31. 12. 2015
Finančné zdroje: v rámci rozpočtu jednotlivých subjektov

Odôvodnenie: nárast počtu záujemcov (dobrovoľníkov) z európskych krajín o vycestovanie a aktívnu participáciu v ozbrojených konfliktoch alebo v konfliktných regiónoch či džihádistských zónach v zahraničí; vážnym bezpečnostným rizikom je návrat radikálov či bojovníkov do domovských krajín (Európy)

Výsledok: záver ES s návrhom, či je potrebné, resp. ako novelizovať konkrétne právne predpisy v právnom poriadku SR, aby bola zvýšená účinnosť boja proti terorizmu v SR najmä v preventívnej oblasti

Úloha č. 1.13

Analyzovať medzinárodné záväzky SR týkajúce sa postihovania financovania terorizmu a v prípade potreby pripraviť a predložiť legislatívne opatrenia na riešenie identifikovaných nedostatkov právnej úpravy.

Zodpovedný subjekt: MS SR
Spolupráca: MV SR, GP SR
Termín: priebežne
Finančné zdroje: v rámci rozpočtu Ministerstva spravodlivosti SR (ďalej len „MS SR“)

Odôvodnenie: analýza medzinárodných záväzkov v oblasti postihovania financovania terorizmu v spolupráci s MV SR a Generálnou prokuratúrou SR (ďalej len „GP SR“)

Výsledok: na základe analýzy príprava návrhu a zabezpečenia prijatia potrebných legislatívnych opatrení.

Úloha č. 1.14

Spolupracovať na medzirezortnej úrovni s inými bezpečnostnými zložkami a na medzinárodnej úrovni so zahraničnými partnermi a podieľať sa na predchádzaní a eliminovaní teroristických rizík voči SR, jej občanom, záujmom a objektom.

Zodpovedný subjekt: SIS, MV SR
Spolupráca: MO SR, MZVaEZ SR, MS SR, KÚFS, GP SR
Termín: priebežne
Finančné zdroje: v rámci rozpočtu jednotlivých subjektov

Odôvodnenie: efektívna komunikácia s domácimi a zahraničnými rezortnými partnermi za účelom eliminovania bezpečnostných a teroristických rizík voči SR, jej občanom, záujmom a objektom; vrátane komunikácie NBAC s partnerskými inštitúciami

Výsledok: nadviazanie a realizovanie spolupráce v SR i v zahraničí v pôsobnosti jednotlivých subjektov, vrátane zastupovania SR v rámci platformy Skupiny Madrid, v pracovnej skupine Rady EÚ pre terorizmus, ako aj spolupráca vyplývajúca z medzinárodných záväzkov SR.

Zoznam použitých skratiek

AKAP	-	Al-Ká'ida na Arabskom polostrove
BR OSN	-	Bezpečnostná rada Organizácie Spojených národov
CBRN	-	chemické, biologické, rádioaktívne a nukleárne ohrozenie
EOD	-	(Explosive Ordnance Device) spôsobilosť na odstraňovanie nástražných výbušných systémov
ES	-	Expertná skupina na koordináciu výmeny a analýzy informácií a spolupráce v oblasti boja proti terorizmu
EÚ	-	Európska únia
GP SR	-	Generálna prokuratúra Slovenskej republiky
IS	-	Islamský štát
JN	-	Front al-Nusra (Jabhat al-Nusra)
KEÚ PZ	-	Kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru
KÚFS	-	Kriminálny úrad finančnej správy
MDVaRR SR	-	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MF SR	-	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MH SR	-	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MK SR	-	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MO SR	-	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
MS SR	-	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
MŠVVaŠ SR	-	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV SR	-	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MZ SR	-	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MZVaEZ SR	-	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
NAP	-	Národný akčný plán boja proti terorizmu
NATO	-	Organizácia Severoatlantickej zmluvy
NBAC	-	Národné bezpečnostné analytické centrum
NBS	-	Národná banka Slovenska
OBSE	-	Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe
OECD	-	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OS SR	-	Ozbrojené sily Slovenskej republiky
PZ	-	Policajný zbor
SIS	-	Slovenská informačná služba
SR	-	Slovenská republika
TTP	-	Tehrik-e-Taliban Pakistan